

Åpent brev til de politiske partiene:

Ta politisk kontroll over vannkraften!

Vi kan ikke lenger la kraftbransjen få gjennomslag for en politikk skreddersydd for sine egne interesser i ly av høyst tvilsomme klimaargumenter.

Strøm ble i forrige århundre landets fjerde infrastruktur, - i tillegg til vei, vann og avløp. Vannkraftutbyggingen medførte store og til dels konfliktfylte naturinngrep, men vannkraften ble samtidig grunnlaget for utvikling av Norge som et avansert industriland. Den lange rekken (fortsett!) levende industrisamfunn langs kysten vår ble i stor grad bygd på vannkraften. De store industribedriftene var ofte basert på utenlandsk kapital. Bedriftene ble den gangen ikke lagt hit fordi vannkraften var fornybar, men fordi strømmen var billig.

I dag er det en fordel at vannkraften er fornybar, men prisfordelen er dessverre i ferd med å forvitte. Det skjer fordi vi får stadig nye utenlandskabler, noe som åpner for import av utlandenes gjennomgående høyere prisnivå. Vi trenger ikke disse nye kablene for å ha full forsyningssikkerhet, så dette tjener bare kraftbransjen. Den prisdrivende effekten av den nye kabelen til Tyskland er illustrerende, og kabelen til England kommer i drift senere i år.

Videre elektrifisering av sokkelen med strøm fra land vil forsterke prisstigningen, og bør stanses. Det gir dessuten økte globale klimautslipp, og bør stanses også av den grunn. Det kommer av at strøm til sokkelen må hentes fra nåværende eksport. Der slår den ifølge NVE ut kraft med høyere CO₂-utslipp.

Fra 2012 av har husholdningene måtte betale inn store midler over strømregningen til «grønne sertifikater». Pengene har i stor grad gått til vindkraftutbygging, med voldsom rasering av natur som resultat. I dag får kraftselskapene likevel størst støtte via skatteseddelen vår, gjennom bare 5 år avskrivningstid for anleggene. Stadig større turbiner har gitt lavere produksjonskost for vindkraft, noe som også har bidratt til utviklingen.

Energipolitikken må nå endres raskt, slik at prisfordelen kan beholdes og ivareta både etablert og ny industri. Samtidig må vi stanse nedbyggingen av det vi har igjen av verdifull natur med nye vindkraftverk. Dette vil også være god klimapolitikk.

Vannkraften er en evigvarende ressurs. Den kan oppgraderes en god del uten nye naturinngrep, og uten at nye vassdrag bygges ut. Men først og fremst kan vi frigjøre store mengder energi gjennom intensivert satsning på energieffektivisering. Dette kan gi oss all den energien vi trenger, både til å elektrifisere landet og til å skape ny næringsvirksomhet. Samtidig stopper vi da nedbyggingen av natur, med vindkraftverk vi ikke trenger. Det nye Stortinget kan sikre dette med enkle grep. Se mer om energipolitikk på det nye nettstedet <https://energiognatur.no/> («Energipolitikk på naturens premisser»).

Nøkkelen til å bevare det konkurransefortrinnet vannkraften kan gi oss, ligger i de forbindelsene vi har mot utlandet. Bruken av disse kan styres politisk, uten at

markedsmekanismene i strømsektoren forstyrres innenlands. Det er et spørsmål om politisk vilje. Statnett bør pålegges å redusere eksportkapasiteten når prisen i EU ligger over markedspris i Norge.

Dette betyr at Norge kan styre energipolitikken nasjonalt og uavhengig av EUs energimarked. Der er målet like energipriser i hele markedet.

Innenlands kan myndighetene bruke avgiftssystemene for å stimulere nøktern bruk av energi, både mot brukergrupper og til ulike anvendelser. Det gjøres også i dag. Det er samlet strømregning (strøm, nettleie og avgifter) som disiplinere forbrukerne til rasjonell bruk av strøm, ikke strømprisen isolert. Strømprisen bør holdes lav av hensyn til konkurransekraften i alt næringsliv. Høye strømpriser gir også redusert lønnsnivå i offentlig sektor.

I dag er de aller fleste opptatt av klimasaken, og den er viktig. Men vi løser ikke klimakrisen med en energipolitikk som raserer naturen vår, og kan føre til utflagging av verdens reneste prosessindustri. Flyttes for eksempel norsk aluminiumsproduksjon til land som bruker kullkraft, 8-dobles CO₂-utslippene.

Vi kan ikke lenger la kraftbransjen, både vann- og vindkraftbransjen, få gjennomslag for en politikk skreddersydd for sine egne interesser, i ly av høyst tvilsomme klimaargumenter. **Det er på tide å ta tilbake politisk kontroll over kraftbransjen!**

Organisasjonene bak dette åpne brevet til partiene representerer en bred allianse av naturvernere og fagorganiserte. Vi ser på vannkraften som vårt felles arvesølv. Den må disponeres til det beste for samfunnet som helhet, ikke ut fra hva som bare tjener kraftbransjen. Vi oppfordrer alle industrivenner og naturvernere til å spre dette brevet til lokale, regionale og sentrale politikere før valget 13. september!

Trøndelag, 06. august 2021

Kari Merete Andersen
Motvind Trøndelag

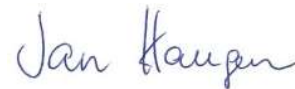
Magne Vågsland
Naturvernforbundet i
Trøndelag

Mads Løkeland-Stai
Kabelaksjonen

John-Peder Denstad
LO Trondheim og
omegn

Jan Haugen
Industriaksjonen

Janne Kristin Wik
Fagforbundet Trøndelag